

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesitys vuodelle 2026

Palveluiden järjestäminen -lautakunta 15.10.2025

Sisällys

1 Sosiaali- ja terveystoimi	2
1.1 Sitovat tavoitteet	2
1.2 Toimialan talousarvioesitys verrattuna kehyspäättökseen	6
1.3 Toimialan talous	8
1.4 Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	12
1.5 Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2026–2028	13
1.6 Toimialan riskien arviointi	13
1.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut	14
1.7.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	14
1.7.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	14
1.7.3 Seurantamittarit	16
1.8 Yhteiset terveystalvelut	16
1.8.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	16
1.8.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	16
1.8.3 Seurantamittarit	18
1.9 Ikääntyneiden palvelut	18
1.9.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus	18
1.9.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026	18
1.9.3 Seurantamittarit	20
1.10 Erikoissairaanhoidon ohjaus	20
1.10.1 Yhteistyö perus- ja erikoissairaanhoidon välillä 2026	20
1.10.2 Seurantamittarit	21
2 Investointiosa	21
3 Henkilöstösuunnitelma	22

1 Sosiaali- ja terveystoimi

1.1 Sitovat tavoitteet

Hyvinvointialueen strategiassa huomioidaan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset, säädetyt palvelutavoitteet, omistaja- ja henkilöstöpolitiikka sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Hyvinvointialueen strategia perustuu arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa ja strategian tavoitteista raportoidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinvointialueen strategia on laadittu vuosille 2023–2026. Strategiaa päivitetään vuonna 2025–2026 tarpeellisilta osin ja päivitetty strategia ohjaa jatkossa hyvinvointialueen pitkän aikavälin toimintaa ja tavoitteita. Päivitetty strategia asettaa pitkän aikavälin, valtuustokaudet ylittävät tavoitteet vuosille 2026–2029. Strategiaa kuitenkin tarkistetaan ja päivitetään valtuustokausittain lyhyemmän aikavälin tavoitteiden osalta. Hyvinvointialuestrategia ja tuottavuusohjelma tukevat toisiaan.

Strategian päivityksen yhteydessä toimeenpanolle määritellään vuosittaiset tavoitteet aluevaltuustossa talousarvion vahvistamisen yhteydessä. Vuoden 2026 sitovat tavoitteet toimeenpanevat vielä meneillään olevaa strategiaa 2023–2026. Aluevaltuusto seuraa vuosittaisten tavoitteiden toteutumista tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä ja laajemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita hyvinvointikertomuksen käsittelyn yhteydessä.

Osavuosisiraportoinnin yhteydessä seurattavat vastuualuekohtaiset toiminnan mittarit on määritetty vastuualuekohtaisissa osioissa.

STRATEGIAN (2023–2026) KÄRKI	SITOVAT TOI- MINNAN TA- VOITTEET VUO- DELLE 2026	TOIMENPITEET	MITTARI JA TAVOITETASO	VASTUU- TAHO
Hallittu kustannuskehitys ja vaikuttava toiminta	Talousarviota ei ylitetä	Seurataan säännöllisesti ja reagoidaan välittömästi poikkeamiin	Talousarvion toteutuminen	Talousjohtaja
		Tuottavuusohjelman toimenpiteet toteutetaan	Toimenpiteet toteutuneet	Hyvinvointialuejohtaja
		Uusia tehtäviä ja virkoja ei perusteta, mikäli ne eivät tuo säästöjä tai lakisääteinen toiminta ei niitä edellytä	Uusia tehtäviä ei ole perustettu	Henkilöstöjohtaja
		Siirtoviivemaksut vähenevät vuoden 2025 tasosta	Siirtoviivemaksujen määrä on vuoden	Sote-johtaja

Hallittu kustannuskehitys ja vaikuttava toiminta	Hyvinvointialue-neuvotteluiden suositukset toteutuvat	Vuokratyövoiman käyttöä hillitään	2025 tasoa pienempi Vastuualuekohtaiset vuokratyövoiman kustannukset eivät ylitä budjettia.	Sote-johtaja
		Asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotossa varmistetaan tieto- ja tilastointitarpeet sekä tiedon siirtyminen kansallisiin rekistereihin ja Luodaan toimiva seurantajärjestelmä, jolla kirjaamisen ja tiedon laatu paranee	Kirjaamiskattavuus vähintään 90 %	Digijohtaja (seuranta) Sote-johtaja (toimeenpano)
		Sopimusvalvontaa toteutetaan ja poikkeamista reklamoidaan sopimusrikkomuksista aiheutuvien saatavien perimiseksi	Kaikista sopimusrikkomuksista reklamoidaan	Vastuualuejohtajat
		Suosittelusten toteutumista seurataan osavuositarkastusten yhteydessä ja poikkeamiin reagoidaan	Vuonna 2025 saadut suositukset ovat toteutuneet vuoden 2026 loppuun mennessä	Kehittämisjohtaja
		Raportointia automatisoidaan tiedolla johtamisen tueksi	Hyvinvointialuestrategian, sitovien tavoitteiden ja hyvinvointialueiden suositusten seurantaan on työkalu ja raportointipohja	Digijohtaja
Palvelujen laatu, saatavuus ja jatkuvuus	Palveluiden järjestäminen perustuu lakisääteisyteen ja vaikuttavuuteen	Palveluiden vaikuttavuutta arvioidaan kriittisesti tuottavuuden ja vaikuttavuuden näkökulmista.	Arviointi on tehty /arviointia ei ole tehty	Sote-johtaja
		Palveluverkkoa arvioidaan kriittisesti ja vaikuttavuudeltaan heikot karsitaan	Arviointi on tehty / arviointia ei ole tehty	Sote-johtaja
		Päätösten valmistelussa tehdään laaja tai suppea ennakkovaikutusten arviointi eri asiantuntijoiden yhteistyönä	Tehdään vakiona merkittäviin muutoksiin liittyvässä valmistelussa	Hallintojohtaja
		Kiireettömään hoitoon pääsyn määräämisiä seurataan kuukausittain ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi	Kiireettömään hoitoon pääsyn määrät toteutuvat 100 %	Sote-johtaja/ Digi-johtaja

		Palvelutarpeen arvioinnin määrää-koja seurataan kuukausittain ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi	Palvelutarpeen arvioinnin määrääajat toteutuvat 100 %	Sote-johtaja
		Sosiaalipalvelujen määrääkoja seurataan kuukausittain ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi	Sosiaalipalveluiden määrääajat toteutuvat 100 %	Sote-johtaja
		Etävastaanottojen ja digipalveluiden määrää lisätään ja sähköisen ajanvarauksen mahdollisuuksia parannetaan	Sähköisten ajanvarausten määrä kasvaa	Digijohtaja
			Etävastaanottojen osuus kaikista käynneistä kasvaa	Digijohtaja
Palvelujen laatu, saatavuus ja jatkuvuus	Asiakastyytyväisyyttä mitataan systemaattisesti	Asiakaspalautteeseen reagoidaan, aktiivista asiakaspalautteen keräämistä tehostetaan 4x/vuosi	Tehostettua asiakaspalautteen keräämistä toteutettu x/vuosi	Kehittämiskojohtaja
Perus- ja erikoistason sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden integraatio	Hyte-kerroin on yli 47	Hyte-kertoimen indikaattoreita seurataan aktiivisesti	Seurataan/Ei seurata	Kehittämiskojohtaja
		Työttömien terveystarkastuksia toteutetaan tehostetusti	Määrä kasvaa vuoden 2025 tasosta	Sote-johtaja
		Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittämistä tehostetaan	Määrä kasvaa vuoden 2025 tasosta	Sote-johtaja
		Kouluterveydenhuollon 8.luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittämistä tehostetaan	Määrä kasvaa vuoden 2025 tasosta	Sote-johtaja
		Elintapaneuvonnan toteuttamista tyyppin 2 diabetesriskissä oleville toteutetaan tehostetusti Käypä hoito -suositusten mukaisesti	Määrä kasvaa vuoden 2025 tasosta	Sote-johtaja
		Alkoholin mini-interventioita toteutetaan tehostetusti. kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski	Määrä kasvaa vuoden 2025 tasosta	Sote-johtaja
		Vastuullisuusohjelma valmistellaan ja jalkautetaan	Laadittu: kyllä / ei Jalkautus aloitettu: kyllä / ei	Viestintäjohtaja
Osaava, hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö	Lähtövaihtuvuus on alle 8	Henkilöstön hyvinvointiin panostetaan	Lähtövaihtuvuus pysyy alle 8 %	Henkilöstöjohtaja (seuranta)

	Avoimien virkojen/toimien määrä vuoden lopussa / ammattiryhmä vähenee	Rekrytoinnit käynnistetään viiveettä. Henkilöstön hyvinvointiin panostetaan.	Avoimien virkojen/toimien määrä vuoden lopussa on vähemmän kuin vuonna 2025	Henkilöstöjohtaja (seuranta)
	Sairauspoissaolojen määrä ei kasva	Pitkiin / usein toistuviin sairauspoissaoloihin reagoidaan ja työssä jaksamista tuetaan organisaation ohjeiden mukaisesti. Uudelleen sijoitusten prosessi käynnistetään organisaation ohjeiden mukaisesti	Kaikkien sairauspoissaolojen kumulatiivinen määrä/vuosi on alle 30 000	Henkilöstöjohtaja (seuranta)
	Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat	Henkilöstön hyvinvointiin panostetaan	Tulokset paranevat vuoden 2024 kyselestä	Henkilöstöjohtaja (seuranta)
		Työnantajamainetta parannetaan viestinnän tuella	Tulokset paranevat vuoden 2024 kyselestä	Viestintäjohtaja
	Opiskelijoiden harjoittelutyytyväisyys	Opiskelijoilta pyydetään palautetta aktiivisesti	NPS yli 80	Kehittämisohtaja

1.2 Toimialan talousarvioesitys verrattuna kehyspää- tökseen

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala on valmistellut talousarvioesityksen vuodelle 2026 aluehallituksen 12.6.2025 (§147) päättämän kehysten pohjalta. Kehys ei sisällä sisäisiä eriä, joten tässä kappaleessa verrataan talousarvioesityksen ulkoisia eriä aluehallituksen vahvistamaan kehukseen.

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	32 815	38 495	37 019	39 788	39 259	38 476	-783
Myyntituotot - Försäljninginkomster	5 857	9 818	7 387	9 640	9 636	9 220	-415
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	22 640	22 530	23 717	23 320	22 902	-418
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 260	1 496	1 448	1 615	1 294	-321
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 777	5 607	4 982	4 688	5 060	372
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-386 451	-411 492	-386 208	-412 935	-408 692	-425 954	-17 262
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-116 198	-128 614	-128 232	-129 647	-136 021	-6 374
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-254 302	-268 620	-233 708	-260 484	-254 725	-262 052	-7 327
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-10 521	-9 556	-10 217	-9 948	-11 156	-1 208
Avustukset - Bidrag	-9 787	-13 694	-12 314	-11 769	-12 202	-14 241	-2 038
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-1 339	-2 457	-2 015	-2 233	-2 170	-2 484	-315
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-353 636	-372 996	-349 189	-373 148	-369 433	-387 478	-18 045

Toimialan talousarvioesityksessä erotus kehyspäättökseen on -18.045 tuhatta euroa. Syys-/lokakuussa 2025 on käynnissä tuottavuusohjelman versio 2.0, joiden toimenpiteillä on vaikutusta vuoden 2026 lopulliseen talousarvioon.

Sosiaali- ja terveystoimen johto Social- och hälsovårds ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-517	-637	-986	-416	-356	-368	-11
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-456	-619	-925	-368	-307	-324	-18
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-19	-14	-52	-40	-41	-40	1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-17	-4	-6	-5	-6	-2	4
Avustukset - Bidrag	-27	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	2	0	-3	-3	-3	-1	2
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-517	-637	-986	-416	-356	-368	-11

Sosiaali- ja terveystoimen johdon talousarvioehdotus on kehysten mukainen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 721	12 369	11 109	11 965	11 842	11 307	-535
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	3 730	7 131	5 585	7 471	7 467	6 939	-528
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 021	2 540	1 654	1 449	1 458	1 422	-35
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 147	1 215	1 495	1 384	1 550	1 270	-281
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	1 824	1 482	2 375	1 661	1 367	1 677	310
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-104 839	-112 920	-105 077	-113 766	-110 486	-115 556	-5 070
Henkilöstökulut - Personaltjänster	-38 384	-40 672	-44 568	-45 488	-47 461	-47 165	296
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-58 019	-60 088	-49 071	-57 512	-51 727	-55 485	-3 758
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 245	-1 294	-1 352	-1 160	-1 329	-1 402	-74
Avustukset - Bidrag	-7 023	-10 546	-9 793	-9 248	-9 618	-11 141	-1 522
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-167	-319	-293	-358	-350	-363	-13
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-95 118	-100 551	-93 968	-101 801	-98 644	-104 248	-5 605

Vastualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -5.605 tuhatta euroa.

Yhteiset terveystaloudet Gemensamma hälsovårdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	7 102	7 391	7 870	7 870	7 508	-363
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	570	1 142	572	606	606	804	198
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	5 571	5 954	6 819	7 252	7 252	6 703	-549
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	90	6	0	11	11	1	-10
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	0	0	2	2	0	-2
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-58 481	-63 727	-58 096	-61 201	-60 851	-61 733	-882
Henkilöstökulut - Personaltjänster	-29 796	-30 989	-37 568	-35 847	-35 630	-38 444	-2 814
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 215	-24 482	-13 513	-16 457	-16 869	-13 749	3 120
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 062	-7 446	-6 332	-8 294	-7 836	-8 927	-1 091
Avustukset - Bidrag	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-408	-811	-683	-603	-516	-613	-97
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-52 251	-56 625	-50 705	-53 331	-52 981	-54 226	-1 245

Vastualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -1.245 tuhatta euroa.

Erikoissairaanhoito Specialiserad sjukvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-148 041	-143 594	-154 171	-154 037	-160 336	-6 298
Henkilöstökulut - Personaltjänster	0	0	-173	-174	-173	-181	-7
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-142 173	-148 041	-143 421	-153 997	-153 864	-160 155	-6 291
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-148 041	-143 594	-154 171	-154 037	-160 336	-6 298

Vastualueen talousarvioehdotus ei yllä kehykseen, vaan toimintakate ylittää kehyksen -6.298 tuhatta euroa.

Ikääntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Ennuste Prognos 2025	Kehys Ram 2026	TAE2 2026	Ero kehys vs. TAE
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	16 864	19 024	18 519	19 952	19 547	19 661	114
Myyntituotot - Försäljninginkomster	1 558	1 545	1 230	1 563	1 563	1 477	-86
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	12 280	14 146	14 057	15 016	14 611	14 777	166
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	14	38	0	54	54	24	-30
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	3 013	3 295	3 232	3 320	3 320	3 383	63
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-80 442	-86 166	-78 456	-83 381	-82 962	-87 961	-5 000
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-42 153	-43 917	-45 380	-46 356	-46 076	-49 907	-3 831
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-32 876	-35 995	-27 652	-32 478	-32 224	-32 623	-399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 911	-1 778	-1 866	-758	-777	-824	-47
Avustukset - Bidrag	-2 737	-3 149	-2 521	-2 521	-2 584	-3 100	-516
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-765	-1 327	-1 036	-1 268	-1 300	-1 508	-208
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-63 578	-67 142	-59 937	-63 429	-63 415	-68 301	-4 886

Vastuualueen talousarvioehdotus ei yllä kehukseen, vaan toimintakate ylittää kehysten -4.886 tuhatta euroa.

1.3 Toimialan talous

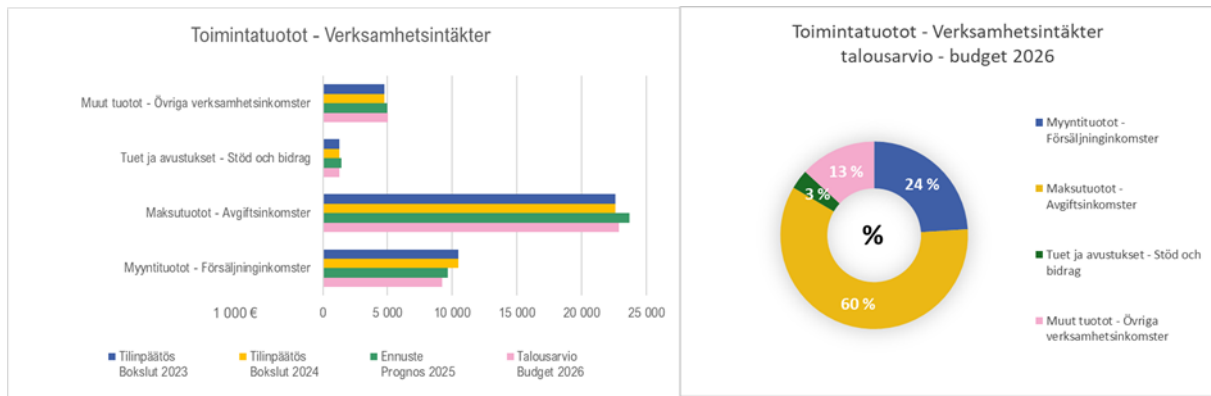
Toimialan talous sisältää ulkoiset ja sisäiset erät.

Sosiaali- ja terveysoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	33 478	39 131	39 788	38 476
Myyntituotot - Försäljninginkomster	6 520	10 453	9 640	9 220
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	22 640	23 717	22 902
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 260	1 448	1 294
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 777	4 982	5 060
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-411 477	-439 065	-439 920	-452 706
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-116 198	-128 232	-136 021
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-262 448	-278 437	-269 132	-270 221
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-10 521	-10 217	-11 156
Avustukset - Bidrag	-9 787	-13 694	-11 769	-14 241
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-18 218	-20 214	-20 570	-21 068
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-377 999	-399 934	-400 133	-414 230

Talousarvioesityksen toimintakate vuodelle 2026 on -414 miljoonaa euroa.

Syys-/lokakuussa 2025 on käynnissä tuottavuusohjelman versio 2.0, joiden toimenpiteillä on vaikutusta vuoden 2026 lopulliseen talousarvioon.

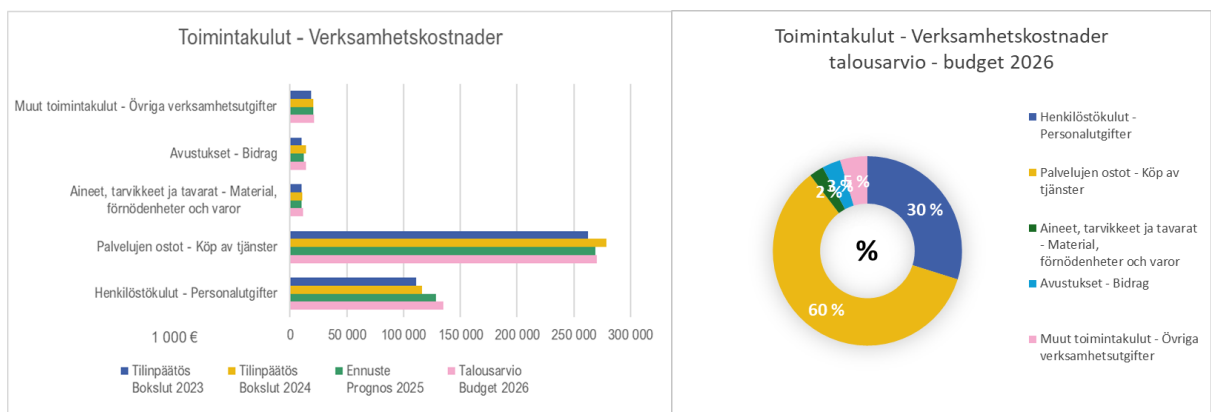
Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuottojen talousarvio on 38,5 miljoonaa euroa eli 0,8 miljoonaa euroa hyväksyttyä kehystä pienempi. Vuoden 2026 talousarvion mukaiset toimintatuotot ovat vuoden 2025 ennusteen mukaiset ja ovat 2 % suuremmat kuin vuoden 2024 tilinpäätös.

Toimialan toimintakulujen hyväksytty kehys on 408,7 miljoonaa euroa ja talousarvio vuodelle 2026 on 426 eli ylitystä hyväksyttyyn kehykseen on 17,3 miljoonaa euroa. Erikoissairaanhoidon osuus tästä on 6,3 miljoonaa euroa, Perhe- ja sosiaalipalveluiden 5,1, Yhteiset terveystalousten 0,9 ja Ikääntyneiden palveluiden 5,0 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2026 talousarvion toimintakuluista 31,7 prosenttia muodostuu henkilöstökuluista. Palveluostot muodostavat 61,7 prosenttia koko toimialan kuluista – erikoissairaanhoidon yksin 37,8 prosenttia kokonaiskuluista. Lisähaasteita sosiaali- ja terveystoimen talouden tasapainottamiseen tuo HUS-yhtymän asetettua kehystä suurempi palveluiden käyttö – vuonna 2024 talousarvio ylitys oli 12,7 miljoonaa euroa ja vuoden 2025 ennusteen mukaan noin 10,4 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi yhtymän alijäämistä kirjattiin 7,1 miljoonan euron kulu vuonna 2023 ja 2 miljoonaa euroa vuonna 2024. HUS-yhtymän vuoden 2025 ennusteen mukaan vuonna 2025 ei ole syntymässä alijäämää.

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy sisäisinä toimintakuluina keskitetysti tuotetut kiinteistö-, puhtaus- ja ruokapalvelut. Muilta osin talousarvioesityksen sekä tuotot että kulut ovat ulkoisia.

Sosiaali- ja terveysoimen johto Social- och hälsovård ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-558	-675	-443	-409
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-558	-675	-443	-409

Sosiaali- ja terveystoimen johdon vastuualueeseen sisältyy toimielimen hallinto. Aikaisemmin johdon alla on ollut Professiojohtaminen ja HyVä-Digi-palvelut. Professiojohtaminen lakkautettiin vuoden 2025 alussa organisaatiomuutoksen myötä ja HyVä-Digi-palvelut on siirretty Yhteisten terveyspalveluiden alle vastaanottopalveluihin. Muutoksen takia henkilöstökulut ovat hallinnossa 0,2 miljoonaa pienemmät kuin tilinpäätös 2024 ja on linjassa vuoden 2025 ennusteen kanssa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 762	12 376	11 965	11 307
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-110 749	-119 838	-121 107	-122 996
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-100 986	-107 462	-109 142	-111 689

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut sekä työikäisten palvelut.

Toimintatuottojen talousarvioesitys, 11,3 miljoonaa euroa, on 0,2 miljoonaa euroa (2 %) kuluvan vuoden talousarviota suurempi ja 1,1 miljoonaa euroa pienempi kuin tilinpäätös 2024. Vuoden 2024 toimintatuotot sisältävät takautuvasti haettuja korvauksia vuodelta 2023 ja kuluvan vuoden ennuste sisältää takautuvasti haettuja korvauksia vuodelta 2024. Vuodesta 2025 alkaen kotoutumisen valtionkorvauksiin osuneet leikkaukset pienentävät tuottoja työikäisten palveluissa. Vastuualueen toimintatuotot kertyvät pääasiassa päihde-, mielenterveys- ja vammaistyön asumispalveluista ja päivätoiminnasta, vammaiskuljetuspalveluista sekä kotoutuskorvauksista ja vakuutusyhtiöiden maksamista korvauksista.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toimintakulujen talousarvioesitys, 122,3 miljoonaa euroa, on 2,5 miljoonaa euroa (2 %) suurempi kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Perhe- ja sosiaalipalveluissa henkilöstön ei arvioida lisääntyvän vuonna 2026 vaan toiminnan kustannustehokkuutta lisätään palveluita kehittämällä ja tehostamalla. Vastuualueella on runsaasti lakisääteisiä tehtäviä ja palveluita, jotka tuotetaan pitkälti palvelujen ostoina. Vastuualue esittää vuoden 2026 talousarvioksi -111 miljoonaa euroa.

Yhteiset terveyspalvelut Gemensamma hälsovårdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	7 102	7 870	7 508
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-64 449	-70 174	-67 704	-68 114
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-58 219	-63 072	-59 833	-60 606

Yhteisissä terveyspalveluissa 2026 talousarviossa toimintatuotot ovat 7,5 miljoonaa euroa ja ylittävät vuoden 2024 tilinpäätöksen 5,7 prosentilla. Vuoden 2025 talousarviossa toimintakulut 61,4 miljoonaa euroa alittavat 3,7 % vuoden 2024 tilinpäätöksen ja on 0,4 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2025 ennuste.

Yhteisten terveyspalveluiden talousarviossa on vähennetty vuokratyövoiman kustannuksia, kun on onnistuttu rekrytoimaan omaa henkilöstöä. Uusi käyttöön otettava potilastietojärjestelmän taloudelliset vaikutukset on huomioitu talousarviossa, varsinkin terveysasemapaalveluissa. Myös hoitotarvikejakelun kriteerien päivittäminen on huomioitu terveysasemapaalveluiden talousarviossa, niin että vastaavat yhteistä Uudenmaan tasoa. Suun terveydenhuollon ostopalveluihin on lisätty määrärahoja, kun anestesiassa tehtävät hoidot ovat suun terveydenhuollossa siirtymässä hyvinvointialueelle. Lääkinnällisessä kuntoutuksessa on tulossa apuvälineiden kilpailutuksia ja niiden vaikutus talouteen on huomioitu talousarviossa.

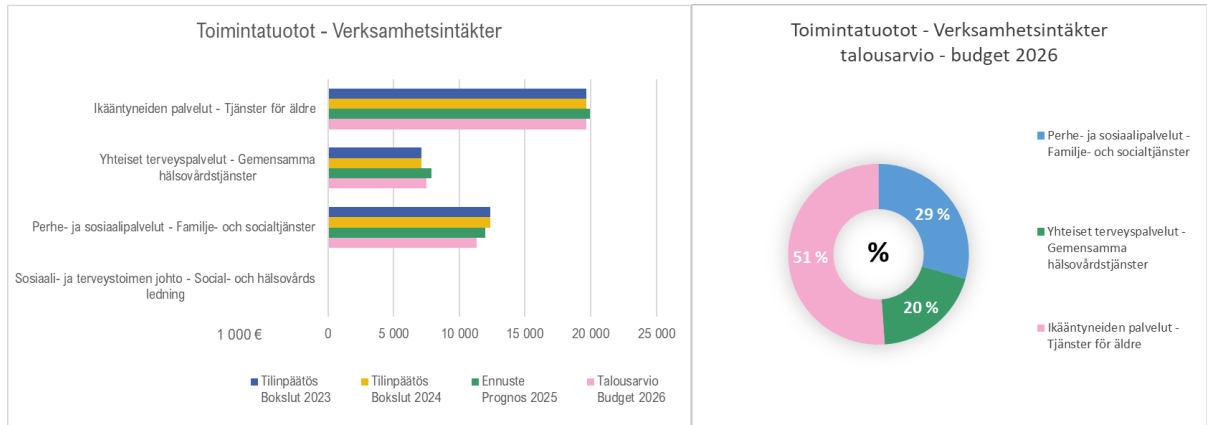
Erikoissairaanhoito Specialiserad sjukvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-148 041	-154 171	-160 336
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-148 041	-154 171	-160 336

Erikoissairaanhoitoon on vuoden 2026 talousarvioon lisätty 6,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennusteeseen nähden ja on 12,3 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden 2024 tilinpäätöstoteuma.

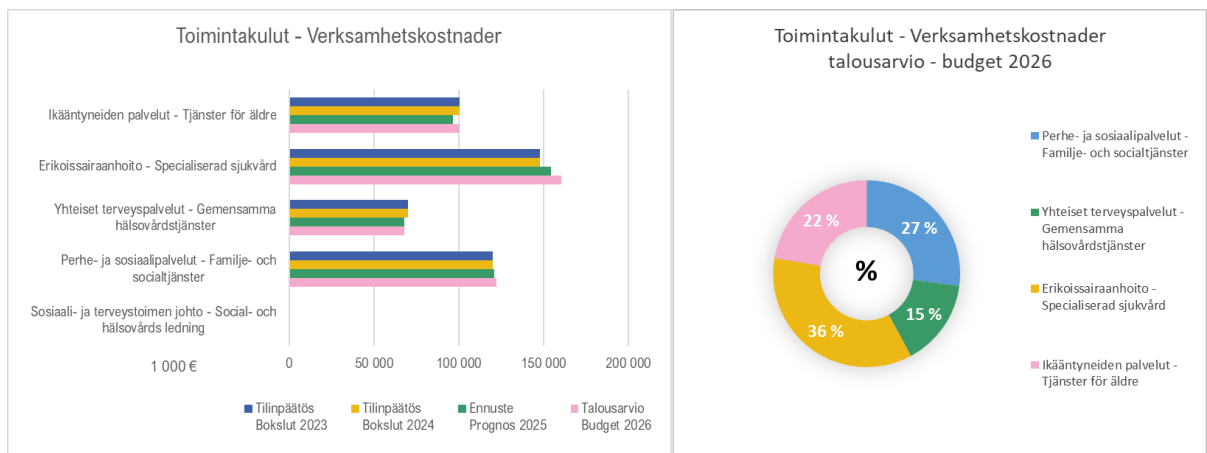
Ikäntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Ennuste Prognos 2025	TA-esitys Bg-förslag 2026
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 486	19 652	19 952	19 661
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-93 549	-100 337	-96 496	-100 851
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-76 063	-80 684	-76 544	-81 191

Ikäntyneiden palveluissa toimintatuotot 19,7 miljoonaa euroa on vuoden 2026 talousarviossa linjassa vuoden 2024 tilinpäätöksen kanssa. Toimintakulut 100,7 miljoonaa euroa ovat 1,9 % suuremmat kuin vuoden 2024 tilinpäätöstoteuma. Ikäntyneiden palveluiden alaisuudessa 1.5.2025 aloittanut sijaispooli vähentää vuokratyövoiman käyttöä ja talousarvioesityksessä 2026 vuokratyövoiman on varattu 3,5 miljoonaa euroa. Vuokratyövoiman käytettiin vuonna 2024 10,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2025 ennusteen mukaan käyttö vuonna 2025 on 5,7 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen 2026 talousarvion toimintatuotot alittuvat perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä yhteisissä terveystoimissa noin 0,7 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennusteesta ja ylittyy 0,2 miljoonaa euroa ikääntyneiden palveluissa. Toimintatuotoista 51 % kertyy ikääntyneiden palveluista, 29 % perhe- ja sosiaalipalveluista ja loput 20 % yhteisistä terveystoimista.

Toimintakulujen 2026 talousarvio on 11,6 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2025 ennuste. Perhe- ja sosiaalipalveluissa vuoden 2026 talousarvio on 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 ennustetta korkeampi, terveystoimissa (pl. erikoissairaanhoido) linjassa vuoden 2025 ennusteen kanssa, erikoissairaanhoidossa 6,2 miljoonaa ja ikääntyneiden palveluissa 4,2 miljoonaa euroa. Toimintakuluista 38 % muodostuu erikoissairaanhoidosta, 27 % perhe- ja sosiaalipalveluista, 21 % ikääntyneiden palveluista ja 14 % yhteisistä terveystoimista.

1.4 Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen perustehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveystoimen palvelut alueen asukkaille lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sidosryhmien, kuten kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa

asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen kokonaisvaltaisesti ja vaikuttavasti. HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut HUS järjestämissopimuksen perusteella.

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu lainsäädäntöön, palvelustrategiaan, palveluverkkosuunnitelmaan sekä tuottavuusohjelman painotuksiin. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toimeenpanon kehittämiskärjet määritellään vastuualueiden toimintasuunnitelmissa ja eri hankkeiden avulla.

Sosiaali- ja terveysjohtaja johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintaa. Toimiala jakaantuu neljään vastuualueeseen: perhe- ja sosiaalipalveluihin, yhteisiin terveyspalveluihin, erikoissairaanhoidon ohjaukseen ja ikääntyneiden palveluihin.

1.5 Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2026–2028

Sosiaali- ja terveyspalvelut tuottavat laadukkaat ja riittävät palvelut, jotka saavutetaan helposti ja tuotetaan kustannustehokkaasti. Digitaalisia palveluita ja tietoa hyödynnetään palveluita tuottaessa. Palveluiden painopistettä siirretään raskaammista palveluista kohti ennaltaehkäiseviä palveluja. Palveluiden tuottamisessa reunaehtoja määrittää myös lainsäädännön eri henkilöstömitoitukset ja hoitoon pääsyn määrääjat.

Tuottavuusohjelma edellyttää entistä kustannustehokkaampien palvelujen tuottamista. Palvelut tulee säästövaatimuksista huolimatta tuottaa laadukkaasti ja lakien edellyttämällä tavalla. Tavoitteena sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisessa on, että alueen asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut. Palvelujen tuotantotapaa laajennetaan esimerkiksi lisäämällä digitaalisia palveluja. Palveluja tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluna. Palveluita keskittämällä on mahdollista lisätä palveluiden yhdenmukaisuutta sekä varmuutta palvelutuotantoon.

Keskeisenä tavoitteena pidetään myös tasokasta johtamista, joka on hallittua, läpinäkyvää ja ennustettavaa. Sosiaali- ja terveystoimen arvokkaimpana resurssina on henkilöstö, jonka saatavuudesta, osaamisesta ja jaksamisesta on pidettävä huolta.

1.6 Toimialan riskien arviointi

Suurimpina riskeinä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen toiminnalle arvioidaan olevan rahoitus ja tiettyjen ammattiryhmien henkilöstön saatavuus.

Henkilöstön saatavuus on huomattavasti parantanut viimeisen vuoden aikana. Tämä näkyy suoraan hakijoiden määrässä. Tietyissä ammattiryhmissä näkyy kuitenkin edelleen saatavuuden haaste, esimerkiksi psykologeissa ja lääkäreissä. Henkilöstön saatavuuden haastetta joudutaan osittain paikkaamaan vuokrahenkilöstöllä edelleen vuonna 2026. Henkilöstön mitoitusta määrittää lainsäädäntö ja sen toteuttamista seurataan useammalta taholta tiiviisti. Vuonna 2025 sijaispooli aloitti toimintansa toukokuussa. Sijaispoolin avulla voidaan vähentää lyhyisiin

sairauspoissaoloihin tarvittavan vuokrahenkilöstön määrää ja sitä kautta vähentää ylityspaineita vuokrahenkilöstön kuluissa.

Tuottavuusohjelma edellyttää palvelujen tehostamista ja tämän toteuttaminen edellyttää useampia haastavia päätöksiä palvelujen tuotantotapaan sekä osittain myös siihen, mitä ja missä sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja tarjotaan. Päätökset tulee tehdä ripeästi, jotta tavoiteltavat säästöt saadaan toteutettua ennen vuoden 2026 loppua.

1.7 Perhe- ja sosiaalipalvelut

1.7.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut sekä mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut (työikäisten erityispalvelut). Vastuualue esittää vuoden 2026 talousarvioksi -112 miljoonaa euroa.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintatuottojen talousarvioesitys vuodelle 2026, 11,3 miljoonaa euroa, ylittää vuoden 2025 talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla (2 %) mutta jää alle tilinpäätöksen 2024 ja ennusteen 2025 johtuen kotoutumisen valtionkorvauksiin osuneista leikkauksista, jotka astuivat voimaan 2025, ja siitä, että kuluvana vuonna on saatu takautuvasti edellisvuoden korvauksia. Vastuualueen toimintatuotot kertyvät pääasiassa päihde-, mielenterveys- ja vammaistyön asumispalveluista ja päivätoiminnasta, vammaiskuljetuspalveluista sekä kotoutuskorvauksista ja vakuutusyhtiöiden maksamista korvauksista. Toimintatuottojen osuuden maltillinen korotus on realistinen peilattaessa kuluvan vuoden talousarvioon.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toimintakulujen talousarvioesitys, 123,5 miljoonaa euroa, ylittää vuoden 2024 tilinpäätöksen toimintakulut 3,7 miljoonalla ja vuoden 2023 tilinpäätöksen 12,7 miljoonalla eurolla. Perhe- ja sosiaalipalveluissa henkilöstön ei arvioida lisääntyvän vuonna 2026 vaan toiminnan kustannustehokkuutta pyritään lisäämään palveluita kehittämällä ja tehostamalla. Vastuualueella on runsaasti lakisääteisiä tehtäviä ja palveluita, jotka tuotetaan pitkälti palvelujen ostoina.

1.7.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Perhe- ja sosiaalipalveluissa keskeisenä tavoitteena on lakisääteisten palvelujen tuottaminen asiakkaille kustannustehokkaasti. Oman palvelutuotannon lisääminen, palvelujen vaikuttavuuden seuranta ja ostopalvelujen maltillinen käyttö ja ohjaus korostuvat toiminnassa. Toimintaa keskitetään ja yhdenmukaistetaan. Digitalisaation edistäminen kaikissa palveluissa on keskeistä ja uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton myötä tämä kehitys myös mahdollistuu entistä paremmin. Vuoden 2026 aikana suuri ponnistus palveluissa on uuden järjestelmän

käyttöönotto, joka tulee vaatimaan henkilöstöltä ja johtamiselta runsaasti aikaresurssia sekä mm. kirjaamisosaamisen vahvistamista kaikkien ammattilaisten työssä.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa ehkäisevät ja varhaiset palvelut ovat keskeisiä ja niillä voidaan ehkäistä raskaiden palvelujen kuten lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon tarvetta. Sosiaalihuollon asiakasohjausta kehittämällä ja hoidonporrastuksen sekä palvelujen avulla pystytään tarjoamaan ja varmistamaan oikea-aikaiset sekä oikean laajuiset palvelut. Myös matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta on tarve lisätä, jotta saadaan asiakkaille oikein mitoitettuja palveluita ja mm. alueella toimivien järjestöjen tarjoama tuki tulee paremmin esiin. Henkilöstöresursseja kohdennetaan perustason lasten ja nuorten psykososiaaliseen tukeen ja varmistetaan, että mm. terapiatakuun edellytykset toteutuvat ja erikoissairaanhoidon tarve vähenee. Kaikilla palvelutasoilla ehkäisevästä kuntouttavaan tasoon asti tärkeimpänä kehitettävänä asiana on erilaisten palvelujen yhteensovittaminen siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti mutta myös oikein mitoitettuna. Eri toimijoiden yhteistyö korostuu.

Vammaispalveluiden monialaisten palvelujen kehittäminen ja yhdenmukaisten toimintatapojen vahvistaminen jatkuu oikea-aikaisten, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden ratkaisujen varmistamiseksi. Uuden vammaispalvelulain mukaisten uusien palvelumuotojen tuottaminen kustannustehokkaasti on ensisijainen tavoite. Toimivat ja hyvin suunnitellut palvelukokonaisuudet tukevat vammaisten henkilöiden toiminnallisuutta ja itsenäisyyttä. Tavoitteena on tuottaa palvelut omaan kotiin mahdollisimman pitkään. Omaishoidontuen ja perhehoidon kehittäminen on osa kevyempien ja varhaisempien palvelujen vahvistamista. Omaishoidon tukeen on lisätty määrärahaa vuodelle 2026.

Erityisesti vammaispalvelujen tulosityksikössä palvelujen ostojen kasvu on ollut suurta uuden vammaispalvelulain voimaantulon jälkeen (1.1.2025). Kilpailutukset näiden palvelujen osalta saadaan vietyä loppuun vuoden 2026 aikana ja sopimukset solmitaan palveluntuottajien kanssa. Kustannukset erityisesti asumispalveluissa pyritään saamaan hallintaan tiukalla sopimusvalvonnalla ja arvioimalla asiakkuudet entistä tarkemmin oikeisiin palveluluokkiin. Oman tuotannon ympärivuorokautisten asumispalvelujen kustannusten suureen kasvuun ei talousarviossa varauduta, sillä mm. työvuorosuunnittelun parantamisella tavoitellaan omien palvelujen kustannustehokkuutta. Lasten kehitysvammaisten palvelujen toiminnan vakiinnuttaminen ja aikuisten kehitysvammaisten asiakkaiden kuntoutussuunnitelmien ja lääkeshoidon kehittäminen ja varmistaminen hyvinvointialueella jatkuu.

Vuoden 2024 talousarviosta alkaen vammaiskuljetukset ovat budjetoituna avustuksiin ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä ne ovat palveluiden ostoissa. Tämä noin neljän miljoonan euron suuruinen vaikutus tulee ottaa huomioon palveluostojen ja avustusten taulukoituja lukuja verrattaessa tilinpäätöksen 2023 ja myöhempien vuosien välillä. Toimintakuluja arvioitaessa kokonaisuutena tämä yksityiskohta on merkityksetön.

Työikäisten palveluissa keskitytään lakisääteisten palveluiden turvaamiseen sekä yhtenäisten käytäntöjen ja tasapuolisten palvelujen luomiseen alueen asukkaille. Työikäisten palvelujen kustannusrakennetta pyritään keventämään tehostamalla avopalvelujen sekä ennalta ehkäisevien palvelujen käyttöä ja siirtämällä asiakkaita mahdollisuuksien mukaan kevyemmän tuen piiriin. Palvelujen vaikuttavuutta seurataan aktiivisesti erityisesti toimeentulotuessa, asumispalvelussa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Kuntouttavissa sosiaalipalveluissa painopistettä

siirretään entistä enemmän sosiaaliseen kuntoutukseen vähentäen samalla ostopalvelujen osuutta. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen kehittäminen yli sektorirajojen jatkuu. Haittoja vähentävän työn kehittämistä jatketaan sekä yhteistyön tehostamista erityisesti osastojen kanssa, jotta ehkäistään haittaviivemaksujen sekä erityissairaanhoidon kulujen kasvua. Kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön avulla pyritään hillitsemään ostopalvelukustannusten kasvua.

1.7.3 Seurantamittarit

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toiminnan seurantamittarit:

- Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä
- Lapsiperheiden kotipalvelun saajien lukumäärä
- Kiireellisten sijoitusten lukumäärä
- Omaishoitajien lukumäärä
- Liikkumista tukevaa palvelua saavien asiakkaiden lukumäärä vammaispalveluissa
- Toimeentulotuen saajien lukumäärä työikäisten sosiaalipalveluissa
- Käyntimäärät perhesuunnittelu ja ehkäisyneuvola
- Käyntimäärät lastenneuvola
- Käyntimäärät kouluterveydenhuolto
- Käyntimäärä opiskeluterveydenhuolto

1.8 Yhteiset terveyspalvelut

1.8.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Terveyspalvelujen perustehtävänä on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä sekä hyvinvointia. Perustana tälle ovat hyvin toimivat, koko väestön saatavilla olevat ehkäisevät, korjaavat ja kuntouttavat terveyspalvelut.

Yhteisten terveyspalvelujen tulosityksiköt ovat terveysasemapalvelut, suun terveydenhuolto, terveyskeskussairaalapalvelut ja lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Vuoden 2025 organisaatio-uudistuksessa terveysasemapalveluihin siirtyi sähköinen sosiaali- ja terveyspalvelu HyVä-Digi. Erikoissairaanhoidon ohjaus siirtyi omaksi vastuualueekseen pois terveyspalveluiden vastuualueelta.

1.8.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Terveyspalveluiden tulosityksiköiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita, yhteneväisiä ja riittäviä palveluita, jotka on tuotettu kustannustehokkaasti.

Terveysasemapalveluiden tavoitteena on turvata asiakkaille hoitoon pääsy hoitotakuun asettamissa määräajoissa myös alle 23-vuotiailla. Etävastaanottoja pyritään lisäämään. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa kuntalaisten palvelujen saatavuus yhdenmukaisilla palveluprosesseilla koko hyvinvointialueella. Yhteisen potilastietojärjestelmän myötä on mahdollista kehittää keskitetty ajanvaraus, joka yhtenäistää ja parantaa alueen hoidon tarpeen arviointia. Omatimi-mallin jatkokehittämisellä pyritään parantamaan hoidon jatkuvuutta. HyVä-Digin toiminnan integroimista tiiviimmin kivijalkapalveluihin jatketaan. Kustannustehokkuuden lisäämiseksi tavoitteena on tasalaatuiset enempi keskitetyt palvelut, joka mahdollistaa vuokratyövoiman vähentämisen entisestään. Tiettyjen toimintojen ulkoistamisen mahdollisuudet selvitetään.

Suun terveydenhuollon tavoitteena on sujuva ja oikea-aikainen palvelujärjestelmä, joka mahdollistaa yhtenäisen hoitoon pääsyn hoitotakuun sisällä myös alle 23-vuotiaille. Suun terveydenhuollon palvelut pyritään vakiinnuttamaan osaksi HyVä-Digiä. Lisäksi tavoitteena on yhdenmukaiset palveluprosessit koko alueella. Yhteinen potilastietojärjestelmä mahdollistaa vielä paremmin asiakkaiden liikkumisen palveluissa yli kuntarajojen ja yhteisen ajanvarauksen käytönoton. Monialaista yhteistyötä lisätään myös eri tulosyksiköiden välillä esimerkiksi HyVä-Digi ja neuvolapalvelut. Terveyden edistämisen tiimissä lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Monituottajamallien mahdollisuudet selvitetään esimerkiksi erikoissairaanhoidosta siirtyvien yleisanestesiahoitojen osalta. Suun terveydenhuollossa on myös tavoitteena vähentää vuokratyövoimaa, hillitä oikomishoidon ostokustannuksia ja selvittää pystyttäisiinkö Sipoon hammashuollon palveluita keskittämään Nikkilään.

Terveyskeskussairaalapalveluiden tavoitteena on jatkaa osastojen toimintatapojen ja prosessien yhtenäistämistä ja vaihteittain ottaa omaksi toiminnaksi nyt ulkoistetut osastojen lääkäripalvelut. Lisäksi tavoitteena on jatkaa kehittämistyötä erikoissairaanhoidon, ikääntyvien palveluiden ja kuntoutuspalveluiden kanssa potilasvirtojen ohjautumiseksi oikeisiin palveluihin ja osastolta kotiutumisen nopeuttamiseksi. Tavoitteena on myös luoda kotisairaalaa ja liikkuvaa sairaalaa vahvistamalla koko alueella toimivat virka-ajan ulkopuoliset konsultaatiokäytännöt. Yhtenäinen potilastietojärjestelmä helpottaa muistipoliklinikan asiakkaiden liikkumista hyvinvointialueen eri toimipisteiden välillä. Lisäksi tarkoitus lisätä muistipoliklinikan etävastaanottoja. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa on tarkoitus lisätä. Terveyskeskussairaalapalveluiden tavoitteena on myös vähentää vuokratyövoiman käyttöä minimiin ja lisätä hyvinvointialueen sijaispoolin käyttöä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tavoitteena on saada asiakkaiden kuntoutusketjut entistä sujuvimiksi ja saumattomiksi. Tavoitteena on hyödyntää alueella olevaa erityisosaamista laajemmin koko alueella ja mahdollistaa näin asiakkaille oikea-aikaisempi kuntoutus. Tavoitteena on mahdollistaa asiakkaiden sujuvampi liikkuminen eri palveluissa ja toimipisteissä yhteisen potilastietojärjestelmän myötä. Etäkuntoutuksen osuutta on tarkoitus kasvattaa. Lasten kuntoutuksen digitaalisten palveluiden käyttöä on tavoitteena laajentaa. HyVä-Digin fysioterapiapalveluiden vakiinnuttamista arvioidaan vuoden 2025 pilotin perusteella. Talouden tasapainottamiseksi tulosyksikkö kilpailuttaa eri apuvälinekokonaisuuksia dynaamisen hankintajärjestelmän kautta ja valmistelee palvelusetelin käyttönoton laajentamista.

1.8.3 Seurantamittarit

Yhteisten terveyspalvelujen toiminnan seurantamittarit:

- Terveysasemapalvelut:
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen 23 vuotta täyttäneillä
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen alle 23-vuotiailla
 - Asiakas- ja suoritemäärät
 - Hoidon jatkuvuus (COCi) lääkäreillä
 - Hoidon jatkuvuus (COCi) hoitajilla
- Suun terveydenhuolto:
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen 23 vuotta täyttäneillä
 - Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen alle 23-vuotiailla
 - Asiakas- ja suoritemäärät
- Terveyskeskussairaalapalvelut:
 - Siirtoviivemaksujen lukumäärä
 - Keskimääräinen hoitajakson pituus terveyskeskussairaalan osastoilla
 - Keskimääräinen täyttöaste terveyskeskussairaalan osastoilla

1.9 Ikääntyneiden palvelut

1.9.1 Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Ikääntyneiden vastuualue koostuu kolmesta tulosityksiköstä: kotona asumista tukevat palvelut, kotihoitopalvelu ja asumispalvelut. Ikääntyneiden palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Ennaltaehkäisevien, hyvinvointia ja kuntoutumista edistäviä palvelujen tavoitteena on tukea asiakkaita yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen.

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on ennaltaehkäisevien palveluiden avulla tukea asukkaiden omatoimisuutta. Asiakasohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin ja gerontologisen sosiaalityön lisäksi palveluihin kuuluu eri tukipalvelut. Kotihoitopalvelujen lähtökohtana on asiakkaan kotona-asumisen tukeminen oikea-aikaisilla ja tarpeenmukaisilla palveluilla. Asumispalvelut sisältävät ympärivuorokautisen palveluasumisen lisäksi perhehoidon palvelut ja yhteisöllistä asumista.

1.9.2 Keskeiset tavoitteet ja palveluiden kehittäminen vuonna 2026

Tavoitteena on tukea ikääntyneiden turvallista, osallistavaa ja mahdollisimman omatoimista arkea kevyempien palvelujen periaatteella. Ikääntyneiden kotona asumista tukevia kustannusvaikuttavia tukipalveluita vahvistetaan vastaamaan ikääntyneiden palvelutarpeeseen ja ikääntyneiden lisääntyvään määrään Itä-Uudenmaan alueella. Samalla kehitetään ennaltaehkäisevän ja

etsivän vanhustyön palveluita ja saatavuutta. Laadukkaan ja yhdenmukaisen ohjauksen ja neuvonnan avulla pyritään vastaamaan 90 prosenttiin saapuneista yhteydenotoista. Laaja-alaiset palvelutarpeen arvioinnit käynnistetään lakisääteisessä määräajassa.

Vuoden 2025 aikana ikääntyneiden palveluissa jalkauduttiin yhdessä aikuissosiaalityön etsivän lähityön toimijoiden kanssa kohtaamaan tuen tarpeessa olevia ikääntyneitä. Etsivän työn toimintamallilla tavoitellaan palveluiden ulkopuolella olevia avun ja tuen tarpeessa olevia ikääntyneitä, jotka eivät eri syistä kykene itsenäisesti saavuttamaan sopivaa palvelua. Etsivän työn toimintamalli pyritään vuoden 2026 vakiinnuttamaan osaksi kotona asumisen tuen palvelukokonaisuutta.

Sijaispooli aloitti toimintansa toukokuussa 2025, kun aiemmat varahenkilöstöresurssit yhdistettiin yhdeksi alueelliseksi kokonaisuudeksi. Poolin tavoitteena on tarjota lyhytaikaisiin sijaistarpeisiin vakituista henkilöstöä kotihoitoon, asumispalveluihin sekä terveyskeskuksen osastoille. Tällä pyritään vähentämään ulkopuolisen vuokratyövoiman käyttöä ja siihen liittyviä kustannuksia. Vuonna 2026 sijaispoolin toimintaa kehitetään edelleen ja laajennetaan vastaamaan entistä paremmin hyvinvointialueen sijaistarpeita. Tavoitteena on vakiinnuttaa poolin toiminta osaksi alueen pysyvää henkilöstörakennetta ja varmistaa sen vaikuttavuus sekä kustannustehokkuus.

Asumispalveluissa jatketaan kevyempien palvelumuotojen kehittämistä. Säännöllistä perhehoitoa on lisätty, mukaan lukien kiertävä perhehoito ja perhekotitoiminta. Perhehoitajia koulutetaan lisää vuoden 2026 aikana. Perhehoidon avulla voidaan tukea kotona asumista ja ehkäistä raskaampien palveluiden tarvetta. Vuonna 2025 aloitettua ikääntyneiden etäpäivätoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta laajennetaan edelleen. Iäkkäiden määrän kasvaessa nopeasti alueen tulisi vahvistaa kevyempiä palvelumuotoja, kuten omaishoitoa.

Arviointi- ja kuntoutusyksikkö Sateenkaaren toimintamallia kehitetään systemaattisesti vuoden 2026 aikana. Kehittämistyö sisältää mallin jalkauttamisen käytännön toimintaan sekä sen syventämisen osana yksikön arkea. Tavoitteena on vahvistaa toimintamallin vaikuttavuutta ja yhtenäisyyttä eri palveluissa. Vuoden aikana kartoitetaan ja arvioidaan mahdollisuuksia laajentaa arviointiyksikkötoimintaa, mikä tukee strategista päätöksentekoa ja palveluiden kehittämistä asiakaslähtöisesti.

Vuoden 2026 aikana kehitetään uusia kevyemmän tuen palveluja ikääntyneille, joiden tuen tarve ei edellytä ympärivuorokautista palveluasumista tai sairaalahoitoa. Osana tätä kehittämistyötä käynnistetään uusi palvelumuoto: lyhytaikainen yhteisöllinen asuminen. Palvelun tarkoituksena on vastata ikääntyneiden henkilöiden tilapäisen kuntoutumisen tarpeisiin kodinomaisessa, turvallisessa ja yhteisöllisessä ympäristössä. Palvelu toimii välimuotoisena ratkaisuna terveyskeskuksen vuodeosastojen, sairaalan ja kodin välillä. Tavoitteena on asiakkaan kuntoutuminen kotiin lyhytaikaisen kuntoutusjakson jälkeen tukemalla ja vahvistamalla hänen toimintakykyään.

Vuoden 2026 aikana selvitetään mahdollisuuksia muuttaa asumispalveluiden oman tuotannon paikkoja yhteisölliseksi asumiseksi. Kartoituksen tavoitteena on tunnistaa, missä määrin nykyisiä palvelurakenteita voidaan keventää ja kehittää vastaamaan paremmin ikääntyneiden tarpeita yhteisöllisessä ja kodinomaisessa ympäristössä. Muutoksen myötä lisätään kevyempää yhteisöllistä asumista ilman merkittäviä investointeja, hyödynnetään olemassa olevaa

tilakapasiteettia tehokkaammin ja vastataan kasvavaan tarpeeseen kodinomaisista, yhteisöllisyyttä tukevista asumisratkaisuksista.

Vuonna 2026 kotihoidossa vahvistetaan tiedolla johtamista hyödyntämällä RAI-arviointien tuloksia. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaat saavat oikea-aikaisia ja tarkoituksenmukaisia palveluja heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaan.

Toiminnallista tehokkuutta parannetaan keskittämällä pienimpien alueiden toimistotilat suurempiin yksiköihin. Tämä edistää tiimien välistä yhteistyötä ja mahdollistaa henkilöstöresurssien joustavamman käytön yli tiimirajojen, mikä puolestaan vähentää sijaistarvetta.

Kotihoito ottaa käyttöön resurssityökalun vuoden 2026 aikana. Työkalun avulla voidaan arvioida päivittäinen henkilöstötarve ja kohdentaa resurssit tasapainoisesti asiakastyöhön. Lisäksi työkalun avulla voidaan huomioida hoitajien ammatillinen erityisosaaminen entistä tarkemmin.

Kotihoidossa tehdään yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat tukevat kotihoidon asiakkaita kotona asumisessa tekemällä pienimuotoisia koti- ja pihatöitä, mikä osaltaan edistää ikääntyneiden arjessa selviytymistä.

1.9.3 Seurantamittarit

Ikääntyneiden palveluiden seurantamittarit:

- Asiakasohjauksen kaikista yhteydenotoista palvelutarpeen arvioon siirtyneiden asiakkaiden määrä/%
- Ikääntyneiden huoli-ilmoitusten lukumäärä
- Kotihoidon peittävyys/% (yli 75-v)
- Yhteisöllisen asumisen peittävyys/% (yli 75-v)
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen peittävyys/% (yli 75-v)
- Omaishoitajien määrä ikääntyneiden palveluissa yli 65-v

1.10 Erikoissairaanhoidon ohjaus

1.10.1 Yhteistyö perus- ja erikoissairaanhoidon välillä 2026

HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tavoitteena on jatkaa ja syventää yhteistyötä sekä alueellisesti että paikallisesti.

Uudenmaan hyvinvointialueiden ja erikoissairaanhoidon yhteisten taktisen tason segmenttiryhmiä työskenntely on jatkunut säännöllisesti: Päivystyspalvelujen kehittämistyö jatkuu vuodelle 2026. Ilmaisjakelutarvikkeiden kriteereiden päivittäminen on myös tavoitteena. Kotiutusprosessien kehittämistä on jatkettu ja vuonna 2026 nostetaan kärkihankkeeksi etenkin iäkkään potilaan kotiutuminen päivystyksestä. Lisäksi jatketaan osastokapasiteetin suunnittelua, eli miten saada vuodepaikat riittämään ja vastaamaan ikääntyvän väestön tuomiin haasteisiin. Lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon porrastuksen yhdenmukaistaminen ja kehittäminen on

keskiössä; työskentelyssä keskitytään myös sosiaali- ja terveystalvelujen sekä erikoissairaanhoidon integraatioon eri asiakasryhmien kohdalla (muun muassa lastensuojelun vaativat palvelut).

1.10.2 Seurantamittarit

Erikoissairaanhoidon ohjauksen seurantamittarit:

- Erikoissairaanhoidon lähetettyjen läheteiden määrä
- Erikoissairaanhoidosta palautettujen läheteiden määrä
- Etävastaanottojen määrä
- Hoitojaksotuotteet
- Hoitopäivätuotteet
- Avohoitotuotteet (ml. uusintakäyntituotteet)
- Terveystalvakeskuspäivystyskäynnit (HUS)

2 Investointiosa

Hyvinvointialue laatii vuosittain investointisuunnitelman seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista investoinneista ja investointeista vastaavista sopimuksista sekä niiden rahoituksesta. Investointeja voidaan rahoittaa tulorahoituksella, kertyneillä rahavaroilla sekä lainanottovaltuuden mukaisesti pitkäaikaisella lainalla. Aluevaltuusto hyväksyi vuosien 2026–2029 investointisuunnitelman 10.12.2024 (§102). Pienet tarkennukset on tehty vuoden 2026 investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelmaesityksen suunnitelmavuodet 2027–2028 on päivitetty vastaamaan 2027–2029 investointisuunnitelman hankkeita. Vuonna 2023 myönnetty lainanottovaltuus sisälsi asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan, jonka käyttöönotto on käynnissä ja päättynee vuoden 2027 lopussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman investoinnit Investeringar i social- och hälsovårdens delplan 1 000 €	Alkuper. Suunn. 2026	Muutettu suunn. 2026	2027	2028	2029	Yhteensä Totallt
Rakennukset - Byggnader	495		580	14 380	61 380	76 340
Laitte- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier	25	25	80			105
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet - IKT och övriga immateriella tillgångar	5 550	7 100	3 500	2 600	1 300	14 500
Investointimenot yhteensä - Investeringar totalt	6 070	7 125	4 160	16 980	62 680	90 945

Sosiaali- ja terveystoimen alkuperäisessä investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehtävät rakennusinvestoinnit suunnittelukaudelle 2026–2029 olivat 106,4 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistui 0,5 miljoonaa euroa. Muutetussa investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehtävät rakennushankkeet ovat investointikaudella 2026–2029 166,3 miljoonaa euroa.

Sipoon Söderkullaan rakennettava pelastus- ja ensihoitoasema hanke siirretään vuodelle eteenpäin ja käsitellään uudelleen vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmassa. Sipoon hammaslhoeltoyksikön muutostyöt eivät toteudu alkuperäisen suunnitelman mukaan. ICT investoinnit sisältävät hallinnolliset järjestelmät ja ammattilaisten sähköisiä työkaluja, johon on asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa varten päivitetty arvioidut kustannukset suunnitelmakaudelle.

Hyvinvointialueen tulee investointisuunnitelmassa esittää investointeja vastaavia sopimuksia, vaikka niitä ei käsitellä talouden suunnittelussa investointeina. Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuja investointeja vastaavia sopimuksia ovat muun muassa pitkäaikaiset toimitilojen vuokrasopimukset sekä muut sopimukset, joissa sitoudutaan useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet. Vuokrasopimukset esitetään sen vuoden investointisuunnitelmaan, kun niistä tehdään sitoumus.

Sosiaali- ja terveystoimen suunnittelukauden 2026–2029 osasuunnitelma sisältää investointeja vastaavia sopimuksia yhteensä 0,86 miljoonalla eurolla ja siitä vuoden 2026 osuus on noin 0,7 miljoonaa euroa. Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät uusia leasingisopimuksia sekä toimitiloihin kohdistuvia vuokravastuiden muutoksia.

Investointeja vastaavat sopimukset Avtal som motsvarar investeringar 1 000 €	Alkuper. Suunn. 2026	Muutettu suunn. 2026	2027	2028	2029	Yhteensä Totalt
Rakennukset - Byggnader	5 800	2 038				2 038
Laite- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier	1 135	1 135				1 135
Vuotuinen vuokravastuiden muutos - Förändring i årliga hyresansvar	-1 778	-2 484	31	27	118	-2 308
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	5 157	689	31	27	118	865

3 Henkilöstösuunnitelma

Sosiaali- ja terveystoimen toimialalle esitetään vuodelle 2026 yhteensä 4,8 uutta virkaa ja 18 uutta toimea, yhteensä 22,8. Esitettävistä viroista ja toimista 13,8 on kokonaan uusia ja 9 on vuoden 2025 osalta ulkopuolisella hankerahoituksella rahoitettuja. Vuoteen 2025 verrattuna virkojen määrä nousisi 3,8 ja toimet vähenisivät yhdeksällä.

Lakkautettavaksi esitetään yhteensä 22 terveyskeskussairaalan osasto 1 toimia ja yksi virka. Viisi toimea esitetään siirrettäväksi kustannuspaikalta toiselle tai nimikemuutoksena ja ne sisältyvät myös lisäyksiin.

Sosiaali- ja terveystoimi	Virat	Toimet
TA2025 yhteensä	372,2	1771
TAE2026	+4,8	+18
TAE2026	-1	-27
TAE2026 yhteensä	376	1762
Muutos vuoteen 2025	+3,8	-9